

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH
SLUŽIEB OBCE KRUŽLOV
NA ROKY 2018-2023**

Obsah

<u>1 ÚVOD</u>	<u>3</u>
<u>2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE</u>	<u>5</u>
<u>2.1 Identifikačné údaje obce.....</u>	<u>5</u>
<u>2.2 Podklady pre spracovanie komunitného plánu.....</u>	<u>6</u>
<u>2.3 Vymedzenie územia obce pre komunitný plán.....</u>	<u>6</u>
<u>2.4 Štruktúra komunitného plánu</u>	<u>6</u>
<u>2.5 Princípy a metódy</u>	<u>7</u>
<u>3 SOCIÁLNA ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU</u>	<u>9</u>
<u>3.1 Obyvateľstvo</u>	<u>9</u>
<u>3.2 Sociálna vybavenosť</u>	<u>10</u>
<u>3.3 Nezamestnanosť</u>	<u>12</u>
<u>3.4 SWOT analýza v sociálnej oblasti</u>	<u>12</u>
<u>3.5 Kľúčové disparity</u>	<u>12</u>
<u>4 STRATEGICKÉ CIELE OBCE V SOCIÁLNEJ OBLASTI</u>	<u>14</u>
<u>4.1 Ciele a priority</u>	<u>14</u>
<u>5 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE.....</u>	<u>16</u>
<u>6 ZÁVER</u>	<u>17</u>

1 ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kružlov na roky **2018 - 2023** (ďalej len ako „komunitný plán“) je otvorený strednodobý programový dokument obsahujúci analýzu sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovenie cieľov a prvoradých potrieb, určenie prioritných potrieb v rozvoji sociálnej infraštruktúry.

Výraz „**komunitný plán**“ vznikol spojením slov *komunita* a *plánovanie*. **Komunita** je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nie len k sebe navzájom, ale aj k miestu kde žijú. Títo ľudia si vytvárajú svoj vlastný plán rozvoja v oblasti sociálnych služieb. **Komunitné plánovanie** je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie je dobrý spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá na komunitnej úrovni, pretože výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Vytvára príležitosť pre zapojenie všetkých, ktorých sa daná oblasť týka a majú záujem sa angažovať. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon 448/2008 Z.z. o sociálnych službách) uvádza:

v § 83

„Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

(1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci

a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,

b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

(2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

(3) Vyšší územný celok vypracúva a schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb na základ národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom územnom obvode.

(4) Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

(5) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä

a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,

c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,

e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,

f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(6) Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.“

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb:

- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta/obce;

- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín;

- opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).

Hlavné princípy komunitného plánovania:

- *partnerstvo medzi všetkými účastníkmi* – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor;

- *zapájanie miestneho spoločenstva* – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov daného územného celku, je nutné hľadať rôzne metódy a formy oslovenia a zapojenia tak, aby ponuka

na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa miestnej časti, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti...). Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný;

- **hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – nie je možné zabúdať na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v tejto oblasti, na význam práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci;

- **práca s informáciami** – je nevyhnutné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánujú zúčastňovať a zabezpečiť odovzdávanie informácií verejnosti. Ak budú informácie pravidelne odovzdávané, bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety. Je dôležité stanoviť, ako bude možné vznášať pripomienky a ako sa bude s pripomienkami nakladať;

- **priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument** – komunitné plánovanie nerobia experti. Proces komunitného plánovania znamená vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych ľudí. Tento proces umožňuje, aby navrhnutý systém sociálnych služieb bol jedinečný a neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom. To nevylučuje, aby proces komunitného plánovania bol profesionálne facilitovaný a výsledný dokument – komunitný plán – napísala poverená skupina alebo objednaný odborník;

- **zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** – dobre fungujúca spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatných účastníkov komunitného plánovania. Prehĺbenie spolupráce medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb;

- **kompromis priani a možností** – výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

Zásady pri spracovávaní komunitného plánu:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí žijú v obci/meste a ktorých sa služby týkajú;

- všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu musia byť previazané;

- skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za žiaduce a musí byť dôležitou súčasťou miestnej politiky;

- priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb.

Dobre spracovaný komunitný plán:

- je výsledkom vyjednávania medzi všetkými účastníkmi procesu;
- je naplňovaný v rámci širokého partnerstva v komunite;
- zodpovedá miestnym podmienkam a potrebám;
- stanoví krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb;
- mapuje všetky verejné, súkromné aj dobrovoľné subjekty z hľadiska aktivít, ktoré smerujú k naplneniu vytýčených cieľov;
- obsahuje systém sledovania a hodnotenia postupu a priebežného informovania verejnosti.

(Zdroj: *Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb*, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004)

Komunitný plán obce Kružlov nadväzuje na Program rozvoja obce Kružlov na roky 2015-2022, pričom sa podrobnejšie venuje najmä sociálnej oblasti. Komunitný plán sociálnych služieb -obce bol spracovaný na základe Zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách, v zmysle §-u 83. Prechodom kompetencií zo štátu na samosprávu v oblasti sociálnych služieb podľa Zákona č.416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, sa obec stala samostatným a významným činiteľom v sociálnej oblasti.

V komunitnom pláne obce Kružlov sú zohľadnené miestne špecifiká a potreby obyvateľov obce i obyvateľov regiónu v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na jej území. Zároveň komunitný plán určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie.

Komunitný plán by sa mal stať základným nástrojom usmerňovania sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností v územnom obvode obce.

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

2.1 Identifikačné údaje obce

Názov:	Obec Kružlov
Sídlo:	086 04 Kružlov 141
IČO:	00322211
Štatutárny orgán obce:	Ing. Jozef Kmec
Telefón:	054/47 95 137
Mail:	kruzlov@kruzlov.sk

2.2 Podklady pre spracovanie komunitného plánu

Obce sa pri vypracovávaní komunitného sociálneho plánu a celkovej sociálnej politiky riadia podľa potrieb svojich obyvateľov. Obec monitoruje potreby a následne hľadá riešenie na ich upokojovanie. Dôležitým aspektom pri vytváraní komunitného plánu i pri jeho plnení je aj posilnenie zainteresovanosti občanov pri vytváraní budúcich podmienok pre sociálny život obyvateľov obce. Občania musia cítiť zodpovednosť za svoje sociálne prostredie, tiež prispievať k riešeniu rôznych dôležitých tém a medzi Obcou a občanmi musí fungovať konštruktívna komunikácia a vzájomné rešpektovanie sa.

Pri spracovaní komunitného plánu obce boli použité nasledovné dokumenty a publikácie :

- Zákon č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov,
Zb. v znení neskorších predpisov,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020,
- Program rozvoja obce Kružlov na roky 2015-2022,
- Štatistické a iné zázname obecného úradu Kružlov,
- <http://www.kruzlov.sk/>
- VZN č. 2/2007 o poskytovaní opatrovateľskej služby, spôsobe určenia výšky úhrady na spôsobe platenia za opatrovateľskú službu,
- web stránka Štatistického úradu SR.

2.3 Vymedzenie územia obce pre komunitný plán

Obec Kružlov leží v nadmorskej výške 320 m, na severovýchode Slovenska, v Prešovskom samosprávnom kraji, v okrese Bardejov. Je súčasťou regiónu horný Šariš a z kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Písomné doklady o obci sú od roku 1460. Rozprestiera sa na ploche 10,14 km², obcou preteká potok Slatvinec. Súčasťou obce je miestna Dolná časť obce „Kružlovská Huta“ je situovaná pri sútoku Tople so Slatvincom. Kružlov sa nachádza v geomorfologických celkoch Ondavská vrchovina a Čergov. Susedí s katastrami obcí: Bogliarka, Gerlachov, Krivé, Lukov, Richvald a Tarnov. Obec má dobrú dopravnú polohu, leží v bezprostrednej blízkosti významného dopravného ťahu Bardejov - Poprad. Od okresného mesta Bardejov je vzdialená 13 km, od krajského mesta Prešov 47 km. Nachádza sa v blízkosti Poľskej republiky, od spoločných hraníc ju delí 10 km.

2.4 Štruktúra komunitného plánu

Komunitný plán je spracovaný v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb a následne s prioritami koncepcie sociálnych služieb Prešovského samosprávneho kraja.

Komunitný plán sociálnych služieb je strednodobým programovým dokumentom obce Kružlov, ktorý obsahuje :

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb a sociálneho potenciálu obce,
- SWOT analýzu skutkového sociálneho stavu a určenie kľúčových disparít,
- hlavné smery vývoja obce a stanovenie cieľov a prvoradých potrieb v sociálnej oblasti obce,
- úlohy a potreby v rozvoji sociálnej infraštruktúry,
- návrh finančného, časového a administratívneho zabezpečenia komunitného plánu.

Výsledkom a výstupom Komunitného plánu sociálnych služieb je rozvojová stratégia v sociálnej oblasti obce Kružlov.

2.5 Princípy a metódy

Pri tvorbe komunitného plánu boli využité a aplikované metódy a princípy partnerstva, spolupráce, otvorenosti, aktívnej participácie, demokratického rozhodovania, analýza, syntéza, interpretácia a strategické plánovanie.

Metóda realizácie

Aktivity plánu budú realizované prostredníctvom metód efektívneho riešenia a racionálneho využívania materiálnych, personálnych a finančných zdrojov.

Medzi najdôležitejšie metódy implementácie patria:

- metódy objektívneho a legálneho prístupu pri výbere subdodávateľov prác a služieb,
- metódy stavebno-technologických stratégií,
- metódy pravidelného monitoringu, stavebného dozoru a kontroly dodržiavania ekologických a hygienických noriem,
- metódy osvetovej práce v súvislosti s propagáciou regiónu a myšlienok EÚ,
- analytické metódy.

Účinné využívanie sofistikovaných metód a postupov dokáže vysoko zefektívniť prácu riadiacej i realizačnej zložky komunitného plánu.

3 SOCIÁLNA ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

3.1 Obyvateľstvo

Z hľadiska demografického vývoja ku dňu 31.12.2017 žije v obci Kružlov 1017 obyvateľov. Tento výsledok znamená pre obec v porovnaní s údajmi podľa štatistických údajov z roku 2014 úbytok 24 obyvateľov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 2,36% pokles.

Tabuľka 1 Počet obyvateľov obce Kružlov ku dňu 31.12.2017

Počet mužov	Počet žien	Celkový počet obyvateľov
496	521	1017

<http://datacube.statistics.sk>

Graf 1 Priemerný vek obyvateľstva obce Kružlov v r. 2000 - 2017

<http://datacube.statistics.sk>

Veková štruktúra obyvateľstva je priaznivá. V obci je stacionárny typ populácie. Občania v predproduktívnom veku (0-14 rokov) tvoria 15,63 % obecnej populácie, pričom je nutné zdôrazniť postupný prirodzený úbytok tohto typu obyvateľstva, keďže v porovnaní s rokom 2000 tvorilo obyvateľstvo v predproduktívnom veku 17,82 %. V produktívnom veku (14-62 rokov) je 69,12 % obyvateľov. V poproduktívnom (62+) je 15,24 % populácie obce.

Graf 2 Produktivita obyvateľov obce Kružlov v r. 2017

Demografický vývoj obyvateľstva

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru veľmi neodlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil.

Pri porovnaní vekovej štruktúry obyvateľstva v obci za posledné roky je vidieť, že obyvateľstvo je prestarnuté. Štatistické údaje a hlavne index starnutia nám ukazuje, že za posledných 17 rokov sme mohli pozorovať pomalé tempo starnutia obyvateľstva.

Štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku poklesu počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti nárastu poproduktívnych v blízkej budúcnosti prinesie aj demografický problém prestarnutie obyvateľstva a problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Kvôli nárastu poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v obci.

Graf 3 Počet obyvateľov obce Kružlov za jednotlivé roky

<http://datacube.statistics.sk>

<http://datacube.statistics.sk>

3.2 Sociálna vybavenosť

Sociálne služby

V obci Kružlov žije 155 ľudí vo veku nad 65 rokov, čo tvorí 15,24 % populácie obce. Mnohí sú odkázaní na pomoc iných a práve tento hendikep im spôsobuje každodenné problémy. Je tu zriadené Centrum sociálnych služieb, ktoré je registrovaným poskytovateľom sociálnych služieb, zriadené neziskovou organizáciou S. O. S. so sídlom v Bardejove. Vzniklo v úzkej spolupráci s obcou Kružlov. Kapacita je 24 klientov zariadenia pre seniorov, 24 klientov denného stacionára a 12 nájomných bytov. Podľa prání klientov sú k dispozícii jednolôžkové a tiež dvojlôžkové plne zariadené izby vybavené vlastným sociálnym zariadením a kúpeľňou. Poskytuje sociálnu a opatrovateľskú starostlivosť v nepretržitej 24 hodinovej prevádzke.

Zdravotníctvo

V obci Kružlov sa nachádza Zdravotné stredisko, kde sídlia 2 praktickí lekári pre dospelých, 1 praktický lekár pre deti a dorast a 2 stomatólogovia. Nachádza sa tu aj lekárňu. Za odbornou zdravotnou lekárskou starostlivosťou občania Kružlova dochádzajú do okresného mesta Bardejov.

Záujmové občianske skupiny

V obci funguje Dobrovoľný hasičský zbor Kružlov, Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovensko Kružlov, Miestna organizácia Únie žien Kružlov, Telovýchovná jednota Strojár Kružlov, Poľovnícke združenie SOKOL Kružlov.

Bývanie a bytová výstavba

Obec Kružlov sa neustále rozrastá. V najbližšie roky sa plánuje výstavba, ktorá je zaznačená v PHSR a to:

- vybudovanie dostatočného počtu ubytovacích kapacít
- podpora individuálnej bytovej výstavby
- vybudovanie oddychových zón na verejných priestranstvách
- rekonštrukcia verejných priestranstiev
- výstavba detských ihrísk
- výstavba chodníkov, ciest, mostov, lávok, lyžiarskeho vleku, parkovísk, ČOV, nových zastávok v obci
- rekonštrukcia kanalizácie
- inštalácia bankomatov

Telovýchova a šport

V obci existuje futbalové družstvo pod názvom TJ Strojár Kružlov. Na športové podujatia i voľno časové aktivity v obci sa využívajú veľké futbalové ihrisko a volejbalové ihrisko. Nachádza sa tu posilňovňa, miestnosť s možnosťou hrania stolného tenisu. Organizuje sa tu taktiež hokejový turnaj.

Školstvo

V obci sa nachádza Základná škola, Materská škola a Školská jedáleň.

Materská škola je pod zriaďovateľskou pôsobnosťou obce. Má 2 triedy, ktorú navštevujú deti vo veku od 3 do 6 rokov. Kolektív tvoria 4 učiteľia. So skúsenosťou svojej viacročnej pedagogickej praxe vstúpajú deťom základné hodnoty a informácie z nášho ľudského života, starajú sa o ich telesný rozvoj, osobnú spokojnosť a pohodu, rozvíjajú ich reč a to všetko v prostredí im najbližšom, v kolektíve rovesníkov.

Základná škola Kružlov je rozpočtovou organizáciou obce. Je to menšia vidiecka plne organizovaná škola, ktorá sa nachádza v hornej časti obce v peknom prostredí prírody. Má 9 tried. Pre žiakov v poobedňajšom čase je vytvorený školský klub, ktorý zabezpečuje výchovný program pre žiakov prvého stupňa. Počet žiakov už niekoľko rokov kolíše v rozmedzí medzi 110 –130 žiakov. Príjemné prostredie rozľahlého areálu s dostatkom zelene škola využíva pre rôzne školské a mimoškolské aktivity.

Školu navštevujú žiaci z Kružlova a zo spádových obcí, a to Krivé, Bogliarka a Kríže. Organizácia vyučovania je prispôsobená autobusovým spojeniam, ktoré žiaci využívajú na dopravu na vyučovanie. Priemerný počet učiteľov na základnej škole je 12. Počtom žiakov sa škola zaraďuje medzi menšie školy v okrese Bardejov.

Kultúra

V Obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol Nepoškvrneného srdca Panny Márie a Gréckokatolícky kostol Ochrany Presvätej Bohorodičky.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Obec Kružlov konaním kultúrnych, športových a spoločenských podujatí. Tradične sa v obci koná:

- Obvodové slávnosti kultúry
- Medzinárodný deň detí
- Mundialito
- Volejbalový turnaj
- Posedenie s dôchodcami
- Mikuláš
- Silvester a uvítanie nového roka

Maloobchodná sieť a služby

V obci sú 2 predajne potravín a 1 predajňa drogérie. Taktiež sa tu nachádzajú pohostinstvo a pizzeria.

Doprava

Obec Kružlov je napojená cestou 3497 III. triedy na cestu I. triedy 77. Túto cestu dopĺňa sÚstava miestnych obsluŹných a prÚstupovÚch komunikáciÚ. OsobnÚ hromadnÚ dopravu zabezpeĹuje SAD Prešov, a.s., a to autobusovÚm spojenÚm.

3.3 Nezamestnanosť

PoĹet evidovanÚch uchádzaĹov o zamestnanie (UoZ) bol ku koncu predošlÚho roku 51, t. j. nezamestnanÚ v obci Kružlov tvoria 5% z celkovÚho poĹtu obyvateĹov obce. V porovnanÚ s okresom Bardejov, kde dosiahla miera nezamestnanosti 11,91% k 31.12.2017, je situácia v obci Kružlov lepšia. TaktieŹ vÚrazne klesol poĹet UoZ v obci Kružlov oproti predošlÚm rokom – graf 5.

Graf 5 VÚvoj poĹtu evidovanÚch UoZ obce Kružlov

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk>

Obec Kružlov sa dlhodobo zapája do rÚznych projektov z ÚPSVaR, Ĺi aktivaĹnej alebo dobrovoĹníĹkej Ĺinnosti aj formou menšÚch obecnÚch sluŹieb a tÚmto spÚsobom zamestnáva obyvateĹov z radov dlhodobo nezamestnanÚch.

3.4 SWOT analÚza v sociálnej oblasti

SWOT analÚza predstavuje štandardnÚ metÚdu pouŹivanÚ na prezentáciu analytickÚch vÚsledkov. V komunitnom pláne prezentuje vÚsledky sociálno-spoloĹenskej analÚzy, vo vÚstiŹnej a hutnej forme ponÚka vyváženy pohlád na minulosť, sÚčasnosť a budÚce smerovanie naŹej obce. SWOT analÚza je spracovaná v tabuĹkovej forme.

TabuĹka 2 SWOT analÚza sociálnej oblasti obce Kružlov

SWOT ANALÚZA	
Sociálna oblasť	
Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - existencia infraštruktÚry na voĹnoĹasovÚ aktivity - existencia poskytovania sociálnych sluŹieb - existencia zdravotnej infraštruktÚry priamo v obci - existencia Centra sociálnych sluŹieb v obci - fungujÚca miestna organizácia klubu dÚchodcov - existencia opatrovateĹskej sluŹby - moŹnosť Ĺerpať fin. prostriedky zo sociálnej poisťovne (strava) - dobrá sociálna legislatÚva (prÚspevok) - zÚujem ĹudÚ o kultÚrne aktivity v obci - právo na poskytnutie sociálnych sluŹieb je zaruĹené rovnako vŹetkÚm obĹanom - zÚujem komunity obce a jej oficiálnych zloŹiek o rozvoj sociálnej oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivÚ demografickÚ vÚvoj - nedostatok finanĹných prostriedkov na rozŹirovanie rozsahu a druhu sociálnych sluŹieb - nedostatoĹná podpora tvorby pracovnÚch miest pre uchádzaĹov o zamestnanie v oblasti sociálnych sluŹieb - nezamestnanÚ obĹania - migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za pracou do zahraniĹia - migrácia mladej generácie - nie je vyrieŹená bezbariérovosť v obci, hlavne v prÚstupe do budovy zdravotného strediska a tieŹ do budovy obecnÚho úradu a poŹty - absencia centra integrovanej zdravotnej starostlivosti

<ul style="list-style-type: none"> - vlastná legislatívna činnosť umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok napr. v stravovacej či opatrovateľskej službe - pokoj vidieckeho prostredia - dobrá dostupnosť vzdelávacích inštitúcií - dobrá spolupráca obecného úradu so základnou školou a materskou školou a spolkami obce - nízka nezamestnanosť - udržiavané staré zvyky a tradície obce - možnosť zamestnania obyvateľov v obci i blízkom okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - zastaralé vybavenie a zariadenie zdravotného strediska - absencia rehabilitačného oddelenia a vodoliečby
<p>Príležitosti:</p>	<p>Ohrozenia:</p>
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť realizácie rôznych typov sociálnych služieb - vytvorenie ľahšieho prístupu k efektívnejším a kvalitnejším sociálnym službám - modernizácia zdravotníckej infraštruktúry - integrácia primárnej zdravotnej starostlivosti - zabezpečenie bezbariérovosti vo verejných budovách - zriadenie vodoliečby a rehabilitačného oddelenia - zvyšovanie zodpovednosti obce za riešenie miestnych problémov - cielenie opatrení podľa miestnych potrieb - rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí - práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií - možnosť čerpania financií zo štrukturálnych fondov 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúca sa ekonomická situácia v regióne - odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív - z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality - možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví - nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, hlavne občanov v poproduktívnom veku - nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií obce na zabezpečenie sociálnych služieb - neustále meniaci sa legislatíva v oblasti sociálnych služieb

Zo SWOT analýzy je zrejmé, že silné stránky presahujú slabé stránky a pri snahe obce v oblasti sociálnej je možné vysoké pokrytie sociálnych potrieb v obci hoci i z vlastného rozpočtu, nakoľko obec zaraďuje sociálne potreby medzi prvoradé, hlavne čo sa týka starších občanov, ale i rodín s deťmi.

3.5 Kľúčové disparity

Určenie kľúčových disparít, čiže nerovností, vychádza zo SWOT analýzy. Jednotlivé disparity sú určené na základe slabých stránok a ohrození v daných oblastiach obce. Určené nerovnosti spresňujú smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

V sociálnej oblasti boli identifikované nasledovné disparity :

- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby, hlavne občanov v poproduktívnom veku,
- chýbajúca bezbariérovosť verejných budov,
- s ohľadom na očakávaný nárast počtu novonarodených detí, v obci je potrebné moderné detské ihrisko – oddychová zóna pre matky s najmenšími deťmi.

Riešením uvedených nerovností môže byť značne posilnená ekonomická stabilita obce a rovnako môže byť znížená miera nezamestnanosti nielen obce, ale aj okresu.

4 STRATEGICKÉ CIELE OBCE V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Definovanie strategických cieľov obce v sociálnej oblasti nadväzuje na výsledky komplexných analýz a na SWOT analýzu. Na základe uvedených skutočností a v zmysle jednotlivých národných a regionálnych programov bola vytvorená rozvojová stratégia obce Kružlov v sociálnej oblasti, vychádzajúca z opisu strategických prístupov predstaviteľov obce k jej rozvoju.

Vízia obce Kružlov:

Kružlov je obec podporujúca rozvoj sociálnych služieb, ktoré sú dostupné všetkým skupinám obyvateľov obce.

Strategický cieľ:

Zvýšiť rozsah a kvalitu poskytovaných sociálnych služieb v obci a vytvoriť podmienky pre trvalý sociálny rozvoj obce. Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup pri efektívnom využití ľudských, finančných a kultúrnych zdrojov príslušných poskytovateľov sociálnych služieb v súčinnosti s potenciálom obyvateľov.

Strategický cieľ sociálneho rozvoja obce formuluje dlhodobú orientáciu zameranú na dosiahnutie želaného stavu v obci Kružlov. Pri realizácii tohto cieľa je dôležité a potrebné koordinovať aktivity a úsilia obecných subjektov a poskytovateľov sociálnych služieb s možnosťami a snahami obyvateľov na zabezpečenie vyváženého a trvalo udržateľného sociálneho rozvoja obce. Nemenej dôležité je mobilizovať a pri realizácii využívať všetky dostupné zdroje (národné, regionálne, súkromné a najmä Štrukturálne fondy EÚ). Strategický cieľ je možné bližšie špecifikovať ako snahu o :

- neustály rozvoj a skvalitňovanie poskytovaných sociálnych služieb v obci,
- zlepšenie podmienok pre rast životnej úrovne obyvateľov obce,
- všestranný a trvalo udržateľný rozvoj obce.

4.1 Ciele a priority

Strategická vízia určuje smer, ktorým by sa obec mala uberať. Popisuje všeobecné snahy predstaviteľov obce a tiež samotných jej obyvateľov o celkový rozvoj obce Kružlov v sociálnej oblasti.

Konkretizovaním daných snáh, ich spresnením a špecifikáciou tak môžeme formulovať ciele sociálneho rozvoja obce Kružlov. Na základe definovaného strategického cieľa boli určené nasledujúce špecifické ciele pre jednotlivé oblasti rozvoja sociálnej oblasti :

Špecifický cieľ č.1 – Rozvoj sociálnych služieb a zdravotno-terénnych služieb – sa zameriava na zlepšenie, rozšírenie a rozvoj poskytovaných sociálnych služieb a zdravotných služieb, napr.:

- vytvorenie ľahšieho prístupu k efektívnejším sociálnym a zdravotným službám
- integrácia primárnej zdravotnej starostlivosti
- zvýšenie kvality primárnej zdravotnej starostlivosti

- modernizácia zdravotníckej infraštruktúry
- zariadenia a vybavenie centra integrovanej zdravotnej starostlivosti
- zabezpečenie bezbariérovosti objektov verejných budov
- zriadenie rehabilitačného oddelenia a vodoliečby v CSS
- zabezpečenie opatrovateľskej služby formou terénnej opatrovateľskej služby

Špecifický cieľ č.2 – Znižovanie nezamestnanosti – sa zameriava najmä na udržanie a rozšírenie aktivačných prác v obci, čím sa zabezpečí vytvorenie nových pracovných príležitostí najmä pre dlhodobo nezamestnaných obyvateľov obce, a zároveň sa tak prispeje k zníženiu počtu občanov v hmotnej núdzi, ktorí sa do takejto situácie dostali po strate zamestnania. Zároveň je potrebné prehĺbenie spolupráce s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove pri udržiavaní a stabilizovaní existujúcich pracovných miest a aj pri vytváraní nových pracovných miest v našom regióne.

Špecifický cieľ č.3 – Rozvoj infraštruktúry obce v sociálno-spoločenskej a oddychovej oblasti – je zameraný na zabezpečenie vhodného priestoru pre kultúrno-spoločenské a oddychové aktivity obyvateľov obce.

Jednotlivé ciele vychádzajúce zo strategického rozvojového cieľa obce Kružlov už určujú priority a uprednostňované oblasti v horizonte najbližších 5 – 6 rokov.

5 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

Medzi tvorbou komunitného plánu a jeho realizáciou je zásadný rozdiel. Príprava je kreatívny proces, ktorý vyžaduje zapojenie širokého okruhu obyvateľov s potrebnými znalosťami a skúsenosťami a s rôznorodými pohľadmi na budúcnosť obce. Na druhej strane zaistenie realizácie vytvoreného strategického plánu rozvoja sociálnych služieb je riadiaca úloha vyžadujúca stály a podrobný dohľad nad jednotlivými zložkami a organizáciami. Je potrebná odhodlanosť na presadenia realizácie jednotlivých častí plánu.

Riadenie realizácie komunitného plánu musí mať dve zložky – vedúcu, ktorá predstavuje vôľu na uskutočnenie zmien, prijíma rozhodnutia a ukladá úlohy a výkonnú, ktorá tieto úlohy plní. Riadiacim a rozhodujúcim orgánom pre Komunitný plán je Obecné zastupiteľstvo. Posudzuje účinok opatrení, stanovených cieľov a schvaľuje realizáciu týchto cieľov a rozvojového plánu ako celku. Zámerom obce je použiť viacdrojové zabezpečenie financovania.

Poradným orgánom zastupiteľstva je komisia obecného zastupiteľstva. Riadiaci orgán je zodpovedný za účinnosť komunitného plánu a za jeho zavádzanie do života obce. Koordinátorom realizácie komunitného plánu je starosta obce, ktorý s tímom svojich spolupracovníkov zabezpečuje realizáciu jednotlivých opatrení a plnenie stanovených úloh. Jednotlivé úlohy plánu budú plnené pomocou bežných postupov obecného úradu.

6 ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb obce Kružlov je rozširujúcim dokumentom Programu rozvoja obce Kružlov. Hlavným cieľom tohto plánu je stanovenie reálnych cieľov v sociálnej oblasti na obdobie do roku 2023.

Komunitný plán sociálnych služieb je živým dokumentom s možnosťou jeho rozširovania. Realizácia musí byť dôsledne sledovaná a plán musí byť podľa potreby upravovaný a doplňovaný. Tento neustály strategický proces musí zaistiť, že zámery a ciele zostanú dôveryhodné a relevantné a že budú zrealizované.

Tento komunitný plán určuje smer akým by sa obec mala uberať v najbližších rokoch v sociálnej oblasti, za účinnej pomoci a zainteresovanosti všetkých obyvateľov a s maximálnym využívaním štrukturálnych fondov Európskej únie.